

II. Roczny plan wynikowy z wymaganiami – Dziś historia 2, klasa II. Podstawa uszczuplona 2024

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy Uczeń:	poziom rozszerzający Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	poziom dopełniający Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
I. JAK BYĆ POLAKIEM POD ZABORAMI?				
1. Nadzieje w czasach napoleońskich				
IX.1 IX.2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzenie Legionów Polskich ▪ losy Legionów Polskich ▪ utworzenie Księstwa Warszawskiego ▪ klęska cesarza Francuzów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>emigracja, Legiony Polskie, Mazurkę Dąbrowskiego</i> ▪ identyfikuje postacie: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, ksiądz Józef Poniałowski ▪ wyjaśnia genezę Legionów Polskich ▪ wyjaśnia okoliczności powstania <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Księstwo Warszawskie, konstytucja, wolność osobista chłopów</i> ▪ krótko charakteryzuje losy Legionów Polskich ▪ wyodrębnia dwa etapy tworzenia Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postępując się mapką, analizuje sytuację polityczną Europy w czasach napoleońskich ▪ ocenia politykę Napoleona wobec Polaków
2. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim				
IX.3 IX.4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzenie Królestwa Polskiego ▪ ziemie polskie pod panowaniem pruskim ▪ Galicja i Rzeczpospolita Krakowska ▪ zmiany cywilizacyjne w Królestwie Polskim ▪ opozycja sejmowa i tajne związki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>kongres wiedeński, Królestwo Polskie, Galicja, konstytucja, opozycja legalna, sprzysiężenie (spisek) podchorążych</i> ▪ identyfikuje postacie: Stanisław Staszic, Piotr Wysocki ▪ posługując się mapką, określa podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Święte Przymierze, Ziemia Zabrane, Rzeczpospolita Krakowska, Wielkie Księstwo Poznańskie</i> ▪ identyfikuje postacie: car Aleksander I, Ksawery Drucki-Lubecki, wielki książę Konstanty, Walerian Łukasiński ▪ wymienia najważniejsze decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia sytuację polityczną i gospodarczą Królestwa Polskiego w latach 1815–1830 ▪ wyjaśnia genezę sprzysiężenia podchorążych

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:	
IX.3 IX.4 cd.			<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady szans i zagrożeń, jakie zaistniały dla Polaków po kongresie wiedeńskim 	
IX.4	3. Powstanie listopadowe <ul style="list-style-type: none"> noc listopadowa, wybuch powstania wojna polsko-rosyjska represje zaborców życie polityczne Wielkiej Emigracji kultura Wielkiej Emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>powstanie listopadowe, detronizacja, represje, konfiskata, kontrybucja, Cytadela, Wielka Emigracja</i> identyfikuje postacie: gen. Józef Chłopicki, książę Adam Czartoryski, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin wskazuje genezę powstania listopadowego wymienia główne konsekwencje powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Rząd Narodowy, kościół unicki (greckokatolicki), emisariusze</i> identyfikuje postacie: gen. Ignacy Prądzyński, Cyprian Kamil Norwid, Zygmunt Krasiński wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania listopadowego charakteryzuje przykłady represji popowstaniowych 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się nazwami: <i>„Warszawianka”, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, Hotel Lambert</i> identyfikuje postacie: car Mikołaj II, gen. Jan Skrzynecki, gen. Józef Bem, gen. Józef Sowiński, Szymon Konarski rozdziela polityczną i kulturalną rolę Wielkiej Emigracji posługując się mapką, wyodrębnia główne etapy wojny polsko-rosyjskiej w 1831 roku ocenia następstwa powstania listopadowego
IX.4 IX.5	4. Od powstania krakowskiego do Wiosny Ludów – USUNIĘTY <ul style="list-style-type: none"> wybuch powstania rabacja galicyjska charakter Wiosny Ludów w Europie wystąpienia w zaborze pruskim wystąpienia w Galicji Polacy w europejskiej Wiosnie Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>powstanie krakowskie, Wiosna Ludów, uwłaszczenie chłopów, Legion Polski</i> identyfikuje postacie: Ludwik Mierostawski; gen. Józef Bem, Adam Mickiewicz 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>praca organiczna, zjazd słowiański</i> identyfikuje postacie: Józef Lompa, Henryk Dembiński wyjaśnia genezę i skutki powstania krakowskiego porównuje działania Potaków 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>praca organiczna, zjazd słowiański</i> identyfikuje postacie: Józef Lompa, Henryk Dembiński wyjaśnia genezę i skutki powstania krakowskiego porównuje działania Potaków

cd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ określa zasięg Wiosny Ludów na ziemiach polskich ▪ posługując się mapką; podaje przykłady udziału Polaków w europejskiej Wiosnie Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ różniła społeczne, narodowe i ustrojowe przyczyny Wiosny Ludów w Europie ▪ charakteryzuje udział Polaków w węgierskiej Wiosnie Ludów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podczas Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim i w Galicji ▪ ocenia skutki Wiosny Ludów dla mieszkańców ziem polskich
X.1	<p>5. Powstanie styczniowe na tle europejskim</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ geneza powstania styczniowego ▪ wybuch i charakter powstania ▪ klęska powstania ▪ represje rosyjskie ▪ zjednoczenie Niemiec przez Prusy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>powstanie styczniowe, właszczenie chłopów, tajne państwo, represje, rusyfikacje</i> ▪ identyfikuje postacie: Aleksander Wielopolski, Romuald Traugott ▪ wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania styczniowego ▪ wymienia główne następstwa powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>wojna krymska, Czerwoni, Biali, oczyszczanie chłopów, katorga, „Kraj Nadwiślański”</i> ▪ różniła pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu powstania styczniowego ▪ wyjaśnia przyczyny klęski powstania styczniowego ▪ posługując się mapką, określa charakter powstania styczniowego ▪ charakteryzuje następstwa powstania styczniowego
X.2 X.3	<p>6. Polacy wobec nowej polityki zaborców</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w kręgu pozytywistów ▪ twórcy kultury wobec rusyfikacji ▪ kierunki polityki germanizacyjnej ▪ walka Polaków z germanizacją ▪ podstawy autonomii Galicji ▪ rola kulturalna Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>rusyfikacja, germanizacja, autonomia, „Rota”</i> ▪ identyfikuje postacie: Stanisław Moniuszko, Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz, Michał Drzymała, Maria Konopnicka, Jan Matejko, Maria Skłodowska-Curie ▪ określa główne kierunki polityki zaborców wobec mieszkańców ziem polskich na przełomie XIX i XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>pozytywiści warszawscy, praca organiczna, Kulturkampf, Komisja Kolonizacyjna, rugi pruskie, „ustawa kaganцова”, Młoda Polska</i> ▪ identyfikuje postacie: Aleksander Świętochowski, Kazimierz Prószyński, Wojciech Korfanty, Stanisław Wyspiański ▪ na wybranych przykładach charakteryzuje postawy Polaków wobec polityki rusyfikacyjnej

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	
X.2 X.3 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ i germanizacyjnej ▪ wyjaśnia podstawy autonomii galicyjskiej 	
X.4	<p>7. Zmiany gospodarcze i społeczne na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ życie gospodarcze pod panowaniem rosyjskim ▪ życie gospodarcze pod panowaniem pruskim ▪ życie gospodarcze pod panowaniem austriackim ▪ kierunki zmian społecznych ▪ różnicowanie narodowościowe ▪ emigracja zarobkowa 	<p>poprawnie posługuje się terminami i pojęciami:</p> <p><i>szlachta, ziemiaństwo, burżuazja, drobno-mieszczaństwo, inteligencja, robotnicy, chłopi, emigracja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posługując się mapką, wymienia główne ośrodki przemysłowe na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku ▪ rozpoznaje główne warstwy społeczne na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku 	<p>poprawnie posługuje się terminami i pojęciami:</p> <p><i>struktura społeczna, szachownica pol. serwituty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach porównuje sytuację gospodarczą (warunki rozwoju przemysłu i rolnictwa) w poszczególnych zaborach ▪ wymienia kierunki emigracji zarobkowej Polaków na przełomie XIX i XX wieku 	<p>ocenia sytuację gospodarczą w poszczególnych zaborach na przełomie XIX i XX wieku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady więzi gospodarczych między ziemiami polskimi a ziemiami państw zaborczych ▪ wyjaśnia różnicę między strukturą społeczną a strukturą narodowościową
X.5	<p>8. Nurty polityczne na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ początki ruchu socjalistycznego ▪ dwa nurty polskiego socjalizmu ▪ ruch narodowy ▪ ruch ludowy ▪ rewolucja 1905 roku 	<p>poprawnie posługuje się terminami i pojęciami:</p> <p><i>ruch socjalistyczny, ruch narodowy, ruch ludowy, partie polityczne, rewolucja, reformy</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Wincenty Witos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach rozróżnia hasła narodowe i społeczne 	<p>poprawnie posługuje się nazwami:</p> <p><i>Proletariat, Polska Partia Socjalistyczna, Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy, Polskie Stronnictwo Ludowe</i></p> <p>identyfikuje postacie:</p> <p>Karol Marks, Ludwik Waryński, Róża Luksemburg</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia różnicę między dwoma nurtami socjalizmu na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku 	<p>poprawnie posługuje się nazwami:</p> <p><i>Duma Państwowa, Organizacja Bojowa, PPS-Frakcja Rewolucyjna, PPS-Lewica</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje cele polityczne ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego na ziemiach polskich pod koniec XIX wieku ▪ wyjaśnia okoliczności rozłam PPS

cd.			<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje główne cele ruchu narodowego ▪ charakteryzuje główne cele ruchu ludowego 	
II. W CIENIU WIELKIEJ WOJNY				
X.6	9. Ekspansja kolonialna państw uprzemysłowionych <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakter ekspansji kolonialnej ▪ kolonizacja Afryki ▪ ekspansja kolonialna w Azji ▪ nowy podział świata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>kolonizacja, ekspansja, monopol</i> ▪ wymienia państwa prowadzące ekspansję kolonialną na przełomie XIX i XX wieku ▪ wskazuje na mapie główne kierunki ekspansji kolonialnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>metropolia, lokata kapitału, bazy wojskowe, dominia, Kanał Sueski, Kanał Panamski</i> ▪ wymienia przyczyny ekspansji kolonialnej ▪ postępując się mapkami, określa zasięg ekspansji kolonialnej w Afryce i w Azji ▪ wymienia główne następstwa ekspansji kolonialnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach ocenia następstwa ekspansji kolonialnej ▪ wyjaśnia specyfikę ekspansji kolonialnej w Chinach
XI.1	10. Wybuch i rozszerzenie się pierwszej wojny światowej <ul style="list-style-type: none"> ▪ narastanie konfliktów ▪ początek wojny ▪ na różnych frontach ▪ technika w służbie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>ententa, państwa centralne, front zachodni, front wschodni, walki pozycyjne</i> ▪ rozpoznaje dwie strony walczącej podczas wojny ▪ posługując się mapką, wskazuje główne fronty walk w 1914 roku ▪ wyjaśnia, na czym polegała wojna pozycyjna 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>„kocioł bałkański”, plan wojny błyskawicznej, nieograniczona wojna podmorska, front bałkański, front włoski</i> ▪ wymienia główne przyczyny wybuchu wojny ▪ określa zasięg wojny w 1916 r. ▪ wykorzystując fotografie i teksty źródłowe, opisuje charakter działań wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyodrębnia pośrednie i bezpośrednio przyczyny wybuchu wojny ▪ analizuje zmiany sytuacji militarnej w Europie w pierwszych latach wojny
XI.3	11. Rewolucje rosyjskie i zakończenie pierwszej wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ określa główne zmiany w Rosji po rewolucji bolszewickiej
XI.4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rewolucja lutowa w Rosji 			
XI.5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rewolucja bolszewicka 			

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	
XI.3 XI.4 XI.5 cd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ traktat brzeski ▪ przystąpienie Stanów Zjednoczonych do wojny ▪ klęska państw centralnych ▪ bezpośrednie następstwa wojny 	<p>Uczeń:</p> <p><i>rewolucja lutowa, rewolucja bolszewicka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postać Włodzimierza Lenina ▪ wyodrębnia dwa etapy zmian rewolucyjnych w Rosji ▪ wskazuje na zmianę sytuacji militarnej po przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do wojny 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia wybrane skutki wojny <p><i>traktat brzeski, rozejm w Compiègne, hiszpanka, orędzie Wilsona</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia rolę Stanów Zjednoczonych podczas pierwszej wojny światowej ▪ podaje przykłady gospodarczych i społecznych skutków pierwszej wojny światowej 	
XI.2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ polskie orientacje ▪ Legiony i POW ▪ po rewolucji lutowej w Rosji ▪ nowe nadzieje i rozczarowania ▪ u progu niepodległości 	<p>12. Sprawa polska w czasie pierwszej wojny światowej – USUNIĘTY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie postępuje się terminami, nazwaniami i pojęciami: <i>orientacje, Legiony Polskie, Pierwsza Brygada, Polska Organizacja Wojskowa, Komitet Narodowy Polski, Błękitna Armia</i> ▪ identyfikuje postacie: Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Ignacy Jan Paderewski ▪ określa sytuację polityczną ziem polskich w przededniu pierwszej wojny światowej ▪ wskazuje różnice między głównymi polskimi orientacjami na początku wojny 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie postępuje się terminami, nazwaniami i pojęciami: <i>Pierwsza Kompania Kadrowa, Legion Puławski, Akt 5 listopada, orędzie prezydenta Wilsona</i> ▪ identyfikuje postacie: Józef Haller, Edward Rydz-Śmigły ▪ charakteryzuje działalność Romana Dmowskiego oraz Józefa Piłsudskiego podczas wojny ▪ wymienia główne akty prawne, które nadały sprawie polskiej charakter międzynarodowy ▪ wymienia czynniki, które miały wpływ na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie postępuje się nazwaniami: <i>Związek Strzelecki, Strzelec, Rada Regencyjna</i> ▪ identyfikuje postacie: Kazimierz Sosnkowski, Ignacy Daszyński ▪ ocenia rolę wybranego działacza politycznego w odzyskaniu niepodległości przez Polskę

XII.1 XII.2	13. Nowy ład w Europie <ul style="list-style-type: none"> ▪ obrady konferencji paryskiej ▪ decyzje wobec Niemiec ▪ nowa mapa Europy ▪ utworzenie Ligi Narodów ▪ wyzwania dla demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>traktat wersalski, traktat pokojowy, Wolne Miasto Gdańsk, Prusy Wschodnie, Alzacja, Lotaryngia</i> ▪ posługując się mapką, określa główne zmiany granic w Europie po pierwszej wojnie światowej; ▪ wymienia przyczyny tych zmian 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>konferencja paryska, demilitaryzacja, demokracja, Nadrenia, plebiscyt, odszkodowania wojenne, Liga Narodów, faszyzm</i> ▪ ocenia decyzje dotyczące Niemiec zawarte w traktacie wersalskim ▪ wyjaśnia cele powołania Ligi Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje cele Wielkiej Brytanii i Francji na konferencji paryskiej ▪ przedstawia okoliczności objęcia władzy we Włoszech przez Mussoliniego
XII.4	14. Początki systemu stalinowskiego <ul style="list-style-type: none"> ▪ umacnianie rządów bolszewickich ▪ likwidacja indywidualnego rolnictwa ▪ polityka uprzemysłowienia ▪ kontrola nad społeczeństwem ▪ nasilanie represji ▪ centrum światowego komunizmu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>bolszewicy, walka klasowa, komunizm wojenny, Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich, terror, NKWD, lagry, wielki głód, Gulag</i> ▪ identyfikuje postacie: Włodzimierz Lenin, Józef Stalin ▪ określa ideowe podstawy władzy bolszewickiej w Rosji ▪ wymienia główne przejawy systemu stalinowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>procesy pokazowe, operacja polska, NKWD, kolektywizacja rolnictwa, plan pięcioletni, Komsomoł, Międzynarodówka Komunistyczna, kolchozy, sowchozy</i> ▪ charakteryzuje wybrane przejawy systemu stalinowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia następstwa dojścia Stalina do władzy w ZSRR ▪ podaje argumenty do uzasadnienia tezy głoszącej, że stalinizm był systemem totalitarnym
XII.3	15. Narodowy socjalizm w Niemczech <ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzenie i program NSDAP ▪ przejęcie władzy przez NSDAP ▪ umacnianie władzy nazistów ▪ społeczeństwo III Rzeszy ▪ nazistowskie prawo i bezprawie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>NSDAP, nazizm, antysemityzm, rasizm, przestępstwa, genocydia, brunatne koszule, obozy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami nazwami i pojęciami: <i>wielki kryzys ekonomiczny, szowinizm, Hitlerjugend, Reichstag, specjalne pełnomoc-</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia następstwa dojścia Hitlera do władzy w Niemczech ▪ podaje argumenty do uzasadnienia tezy głoszącej, że nazizm był systemem totalitarnym

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
XII.3 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>koncentracyjne, organizacja SS, Trzecia Rzesza</i> ▪ identyfikuje postać Adolfa Hitlera ▪ określa ideowe podstawy nazizmu ▪ wymienia główne przejawy systemu nazistowskiego w III Rzeszy 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>nicstwa dla rządu, noc kryształowa, ustawy norymberskie</i> ▪ wyjaśnia okoliczności dojścia Hitlera do władzy w Niemczech ▪ charakteryzuje główne przejawy systemu nazistowskiego w III Rzeszy 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p>
XII.5 cd.	<p>16. Przemiany cywilizacyjne w powojennym świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ droga do ożywienia gospodarczego ▪ przejawy wielkiego kryzysu ekonomicznego ▪ interwencjonizm państwowy ▪ wpływ techniki na życie ludzi ▪ kierunki zmian społecznych i kulturowych ▪ nowe kierunki w sztuce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>hiperinflacja, giełda, nadprodukcja, wielki kryzys ekonomiczny, drapacze chmur, emancypacja kobiet, kultura masowa, igrzyska olimpijskie</i> ▪ wymienia cechy wielkiego kryzysu ekonomicznego ▪ wymienia przejawy kultury masowej w latach 20. i 30. XX wieku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>interwencjonizm, roboty publiczne, Nowy Ład, emancypacja kobiet</i> ▪ identyfikuje postacie: Franklin Delano Roosevelt, Charlie Chaplin, Pola Negri ▪ charakteryzuje przyczyny oraz metody przezwyciężania wielkiego kryzysu ekonomicznego ▪ podaje przykłady wpływu techniki na życie ludzi w uprzemysłowionych państwach po pierwszej wojnie światowej ▪ charakteryzuje wybrane przejawy kultury masowej w latach 20. i 30. XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje kierunki zmian gospodarczych na świecie w latach 20. i 30. XX wieku ▪ podaje przykłady różnic między kulturą masową a awangardą artystyczną
III. ODRODZONA RZECZPOSPOLITA POLSKA				

XIII.1	17. Wyzwania dla niepodległej Polski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstawa władzy państwowej ▪ powstanie wielkopolskie ▪ na konferencji paryskiej ▪ walki z Ukraińcami ▪ programy granic wschodnich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>konferencja paryska, powstanie wielkopolskie, Sejm Ustawodawczy, Komitet Narodowy Polski, (Tymczasowy) Naczelnik Państwa</i> ▪ identyfikuje postacie: Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Ignacy Jan Paderewski ▪ wymienia główne problemy niepodległej Polski w pierwszych miesiącach jej istnienia ▪ postępując się mapką, określa zasięg powstania wielkopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami nazwami i pojęciami: <i>Warmia, Mazury, Górny Śląsk, plebiscyt, Błękitna Armia, Sejm Ustawodawczy, Komunistyczna Partia Robotnicza Polski, Naczelna Rada Ludowa, program federacji, program inkorporacji</i> ▪ identyfikuje postacie: Jędrzej Moraczewski, gen. Józef Haller ▪ na wybranych przykładach charakteryzuje szanse i zagrożenia dla niepodległej Polski w pierwszych miesiącach jej istnienia ▪ porównuje dwie koncepcje wschodnich granic Polski 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: mjr Stanisław Taczak, gen. Józef Dowbor Muśnicki ▪ ocenia decyzje traktatu wersalskiego w sprawie granic Polski
XIII.1	18. Polska w wywalczonych granicach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wybuch wojny polsko-bolszewickiej ▪ bitwa warszawska ▪ traktat ryski ▪ pierwsze i drugie powstanie śląskie ▪ plebiscyt i trzecie powstanie śląskie ▪ inne problemy graniczne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>Rząd Obrony Narodowej, bitwa warszawska, „cud nad Wisłą”, traktat ryski, Wileńszczyzna, Śląsk Cieszyński (Zaolzie), Warmia, Mazury, Górny Śląsk, plebiscyt, powstania śląskie</i> ▪ identyfikuje postacie: Józef Piłsudski, Wincenty Witos, Wojciech Korfański ▪ postępując się mapką, wyodrębnia główne etapy wojny polsko-bolszewickiej ▪ postępując się mapką, opisuje kształt terytorialny niepodległej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Fundusz Obrony Państwa, Tymczasowy Komitet Rewolucyjny</i> ▪ identyfikuje postacie: Michał Tuchaczewski, gen. Lucjan Żeligowski ▪ wyjaśnia znaczenie bitwy warszawskiej ▪ wyjaśnia, dlaczego plebiscyt na Warmii i Mazurach zakończyły się niekorzystnie dla Polski ▪ postępując się mapką, określa zasięg i konsekwencje powstania śląskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Spisz, Orawa</i> ▪ analizując mapkę, ocenia kształt terytorialny niepodległej Polski i wskazuje na obszary sporne z państwami sąsiednimi

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania			
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający	
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:	
XIII.2	19. Przemiany ustrojowe w Drugiej Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstawy systemu partyjnego ▪ zasady konstytucji marcowej ▪ wyzwania dla demokracji ▪ zamach majowy ▪ nowe konflikty polityczne ▪ uchwalenie konstytucji kwietniowej ▪ zmiany na scenie politycznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>konstytucja marcowa, konstytucja kwietniowa, zamach majowy, zamach stanu, sanacja, system autokratyczny, system autorytarny</i> ▪ identyfikuje postacie: Ignacy Daszyński, Józef Piłsudski, Gabriel Narutowicz, Stanisław Wojciechowski, Ignacy Mościcki ▪ posługując się schematami, porównuje zasady ustrojowe państwa zawarte w konstytucji marcowej oraz konstytucji kwietniowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Narodowa Demokracja, Polska Partia Socjalistyczna, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew</i> ▪ identyfikuje postacie: Roman Dmowski, Wojciech Korfański, Edward Rydz-Śmigły ▪ wyodrębnia główne etapy ustrojowe niepodległej Polski ▪ wyjaśnia genezę i skutki zamachu majowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Chrześcijańska Demokracja, Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”, Polskie Stronnictwo Ludowe „Wyzwolenie”, Komunistyczna Partia Polski, Obóz Zjednoczenia Narodowego, Obóz Narodowo-Radykalny</i> ▪ wykazuje, że konstytucja kwietniowa umacniała system autorytarny ▪ ocenia rządy sanacyjne
XIII.4	20. Trudności i sukcesy gospodarcze	<ul style="list-style-type: none"> ▪ następstwa zaborów i wojny ▪ reforma walutowa ▪ reforma rolna ▪ budowa portu w Gdyni ▪ społeczne przejawy kryzysu ▪ budowa Centralnego Okręgu Przemysłowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>integracja, marka polska, złoty polski, reforma walutowa, reforma rolna, Gdynia, Centralny Okręg Przemysłowy</i> ▪ identyfikuje postacie: Władysław Grabski, Eugeniusz Kwiatkowski ▪ posługując się mapką, określa położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>hiperinflacja, deficyt budżetowy, Bank Polski, parcelacja, wielki kryzys ekonomiczny</i> ▪ wymienia czynniki utrudniające integrację oraz rozwój gospodarczy niepodległej Polski ▪ wyjaśnia cele i skutki reformy walutowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia życie gospodarcze niepodległej Polski, charakteryzując osiągnięcia i wskazując problemy wymagające rozwiązania

cd.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia motywy i znaczenie budowy portu w Gdyni 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ odwołując się do wybranych przykładów, określa przesłanki konfliktów społecznych i narodowościowych w niepodległej Polsce
XIII.5	21. Mieszkańcy niepodległej Polski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ różnicowanie społeczne ▪ struktura narodowościowa ▪ różnice wyznaniowe i religijne ▪ polityka narodowościowa władz polskich ▪ Polacy poza krajem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>struktura społeczna, struktura narodowościowa, mniejszości narodowe, struktura wyznaniowa, ziemiaństwo, burżuazja, drobnomieszczaństwo, inteligencja, robotnicy, chłopci</i> ▪ posługując się wykresami, omawia strukturę społeczną, narodowościową oraz wyznaniową niepodległej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami i pojęciami: <i>szkoły dwujęzyczne, antysemityzm, syjonizm, jidysz, rabin, żydowskie gminy wyznaniowe, emigracja zarobkowa</i> ▪ posługując się mapką, określa obszary zamieszkałe przez mniejszości narodowe ▪ charakteryzuje strukturę społeczną, narodowościową oraz wyznaniową niepodległej Polski
XIII.6	22. Kultura odrodzonej Polski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problemy oświaty i wychowania ▪ osiągnięcia nauki ▪ w kręgu literatury i sztuki ▪ rozkwit kultury masowej ▪ sportowe emocje ▪ bogactwo kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>alfabetyzm, kultura masowa, kinematografia, Polskie Radio</i> ▪ identyfikuje co najmniej dwie postacie twórców literatury, a także co najmniej po jednym przedstawicielu sztuki oraz nauki w niepodległej Polsce ▪ wymienia przykłady osiągnięć w niepodległej Polsce w dziedzinie literatury, nauki i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się nazwami: <i>Polska Akademia Umiejętności, Polska Akademia Literatury, Instytut Radowy, Biblioteka Narodowa, „Skamander”</i> ▪ charakteryzuje przykłady osiągnięć niepodległej Polsce w dziedzinie literatury, nauki i sztuki
XIII.3	23. Sytuacja międzynarodowa Drugiej Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ między dwoma wrogami ▪ możliwości sojuszy ▪ niekorzystne układy ▪ wojna propagandowa i celna ▪ polityka równowagi ▪ Polska wobec agresji III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawnie posługuje się terminami, nazwami i pojęciami: <i>„polski korytarz”, rewizjonizm, program Międzymorza, polityka równowagi</i> ▪ identyfikuje postacie: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, dlaczego nie udało się zrealizować programu Międzymorza ▪ ocenia politykę zagraniczną niepodległej Polski

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XII.3 XIII.3 cd.		<p>Józef Piłsudski, Józef Beck, Adolf Hitler</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ określa sytuację geopolityczną niepodległej Polski, wskazując jej wrogów oraz sojuszników ▪ postępując się mapką, wskazuje zasięg geograficzny programu Międzymorza 	<p><i>nachium, Śląsk Cieszyński (Za-olzie)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje główne zagrożenia zewnętrzne dla niepodległej Polski 	